

Opdracht Kwaliteit van Wetgeving

Op 23 maart kondigde premier Rutte vergaande maatregelen aan die bijeenkomsten en samenscholing tot 1 juni 2020 beperken om zo de verspreiding van het coronavirus in te dammen. Zulke maatregelen grijpen diep in, in het leven van mensen in een vrije samenleving als de onze.

De vraag is dan ook gerechtvaardigd of je dat zomaar kunt doen. Het antwoord daarop is, zoals we tijdens de cursus ook al bespraken, kort en goed 'ja'. Er bestaat inderdaad een bevoegdheid om zo op te treden. De ministers uit het kabinet gebruiken daarvoor de structuur van de *Wet op de veiligheidsregio's* en de *Wet publieke gezondheid* om centraal regie te nemen in geval van de bestrijding van epidemieën. De techniek is dat de centrale overheid burgemeesters kan opdragen van hun bevoegdheden gebruik te maken.

Bij het samenscholings- en bijeenkomstenverbod draagt de Minister van V&J (de centrale overheid) burgemeesters op gebruik te maken van hun bevoegdheid toezicht te houden op 'openbare bijeenkomsten en vermakelijkheden' en tot het maken van noodverordeningen. 'Den Haag' neemt tijdelijk de bevoegdheden van de burgemeesters over als het ware – of – zo kan je het ook zeggen, de burgemeesters worden uitvoerders van het Haagse noodbeleid.

Kan je dat zomaar doen, de bevoegdheden van de burgemeester overnemen? Ja, ook dat kan zeker. De *Wet op de veiligheidsregio's* en de *Wet publieke gezondheid* (allebei van vrij recente datum) geven de bevoegdheden voor dit soort tijdelijke noodmaatregelen. Het recht van vrijheid van vereniging, vergadering en betoging (artikelen 8 en 9 van de Grondwet, artikel 12 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 11 Europese Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens – EVRM) kan worden beperkt in dit soort gevallen, als dat netjes via een wet gebeurt (zoals hier) en bijvoorbeeld noodzakelijk is in het belang van de openbare orde en de volksgezondheid.

De opdracht behelst het volgende:

Onder de structuur van de *Wet op de publieke gezondheid* en de *Wet op de veiligheidsregio's* kunnen aan de voorzitters van de (25) veiligheidsregio's bevelen worden gegeven gebruik te maken van noodbevoegdheden, die door de regiovoorzitters weer kunnen worden doorgezet naar de burgemeesters. De bevelen die nu worden gebruikt gaan gepaard met model(noodverordeningen). Dat is zeker verstandig opdat er een zekere uniformiteit ontstaat in de verschillende regio's. En er kan bliksemsnel en centraal worden opgetreden. Nodig om alert en adequaat op uitbraken te kunnen reageren. Het probleem bij deze vorm van noodbestuur via model noodverordeningen is wel dat democratische controle, zelfs achteraf ontbreekt. Waar in 'normale' gevallen van gemeentelijke noodverordening (het mechanisme waarvan nu gebruik wordt gemaakt) de gemeenteraad de maatregelen dient te bekrachtigen (artikel 176 Gemeentewet), geldt die voorwaarde niet in het geval van de coronanoodverordeningen. Ook de Tweede Kamer, noch enige andere volksvertegenwoordiging, kijkt niet mee naar de modelnoodverordeningen die de ministers uitzetten via de veiligheidsregio's.

Aan u de vraag om in een notitie van maximaal 3 A4 (1500 woorden) kort in te gaan op de

volgende problematiek: *is het wenselijk dan wel noodzakelijk enigerlei vorm van invloed van de volksvertegenwoordiging te hebben op de modelnoodverordeningen die worden ingezet bij de bestrijding van het coronavirus?*

In uw notitie geeft u antwoord op de volgende vragen:

- a) Is het wenselijk dan wel noodzakelijk dat volksvertegenwoordigingen invloed hebben op de bedoelde noodverordeningen?
- b) Wat zijn de voor- en nadelen van wel of geen invloed van volksvertegenwoordigingen op noodverordeningen?
- c) Hoe zou een vorm van controle van een volksvertegenwoordiging op modelnoodverordeningen eruit kunnen zien? (Beantwoord deze vraag ook als u controle van volksvertegenwoordigingen op modelnoodverordeningen niet nodig vindt). Bespreek in dat verband ook de procedure en de tijd die daarmee gemoeid zou kunnen zijn.

Beantwoord de vragen in een lopend betoog en op een manier die een bewindspersoon in staat stelt binnen een minuut de hoofdlijn van de beantwoording tot zich te nemen. Gebruik daarvoor de aanhef: 'Samengevat adviseer ik U:'. En let erop dat de samenvatting in zichzelf kan overtuigen.